

- Dragi učenci. Lepo pozdravljeni v novem, že 4. tednu.
- Upam, da ste zdravi in da naloge niso pretežke. Če pa se kje zatakne, me pa kar vprašajte. Pomagala bom.
- Ta teden boste spoznavali, kaj se je dogajalo v Evropi po porazu Napoleona. Pomagajte si z učbenikom str. **88- 90** in **PP** projekcijo.
- Na naslednji prosojnici so **vprišanja za ponovitev**. Lahko ponovite le ustno ali pa odgovore zapišete v zvezek, če si boste vzeli toliko časa. Vem, da ste nekateri kar precej obremenjeni.
- Na naslednji prosojnici boste videli **naslov tematskega sklopa in na naslednji prvi podaslov. Oba naslova zapišite v zvezek.**
- Pozorno spremljajte PP projekcijo in istočasno si pomagajte tudi z učbenikom.
- Na zadnji prosojnici je tabelska slika, ki jo prepišete v zvezek.
- Na učnem listu v priponki imate križanko za ponovitev dunajskega kongresa. **Križanko mi pošljite v pogled preko e-pošte.**

1. **Kdo je bil zadnji veliki francoski osvajalec?**
2. **Kaj je bila Francija po obliki vladavine v času Napoleona?**
3. **Katero ozemlje je obsegala Francija za časa Napoleona?**
4. **Kdaj in v kateri bitki koalicija evropskih držav premaga Napoleona?**
5. **Pod katero državo tega leta ponovno pride slovensko ozemlje in zakaj?**
6. **Kam ga izženejo v pregnanstvo naslednje leto?**
7. **Za koliko dni po vrnitvi iz pregnanstva zavlada Francozom?**
8. **Kje in kdaj je bila zadnja bitka v kateri združena angleška in pruska vojska porazita Napoleona?**

EVROPA IN SVET V 19. STOLETJU: vzpon meščanstva in uveljavljanje demokracije

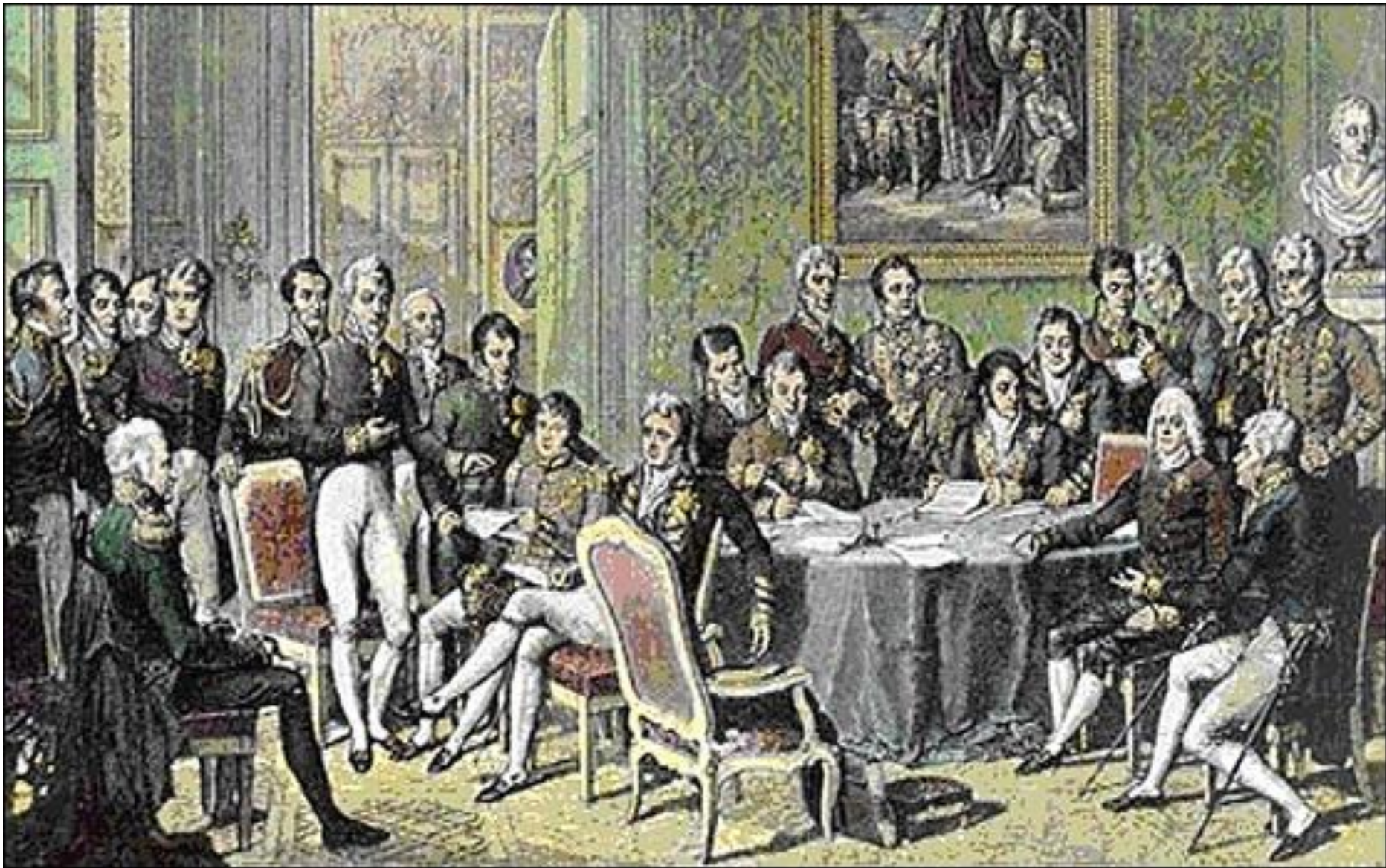
KAKO JE DUNAJSKI KONGRES PREUREDIL EVROPO (U str 88-90)

Kaj se zgodi po vsaki vojni?

Podpiše se mirovni sporazum in na novo se določijo meje.

Kaj prikazuje karikatura?

<https://www.youtube.com/watch?v=aggj2XXz3j4-> na tej povezavi si lahko ogledate dunajski valček, najbolj priljubljen ples v začetku 19. stol. na Dunaju, v času dunajskega kongresa.

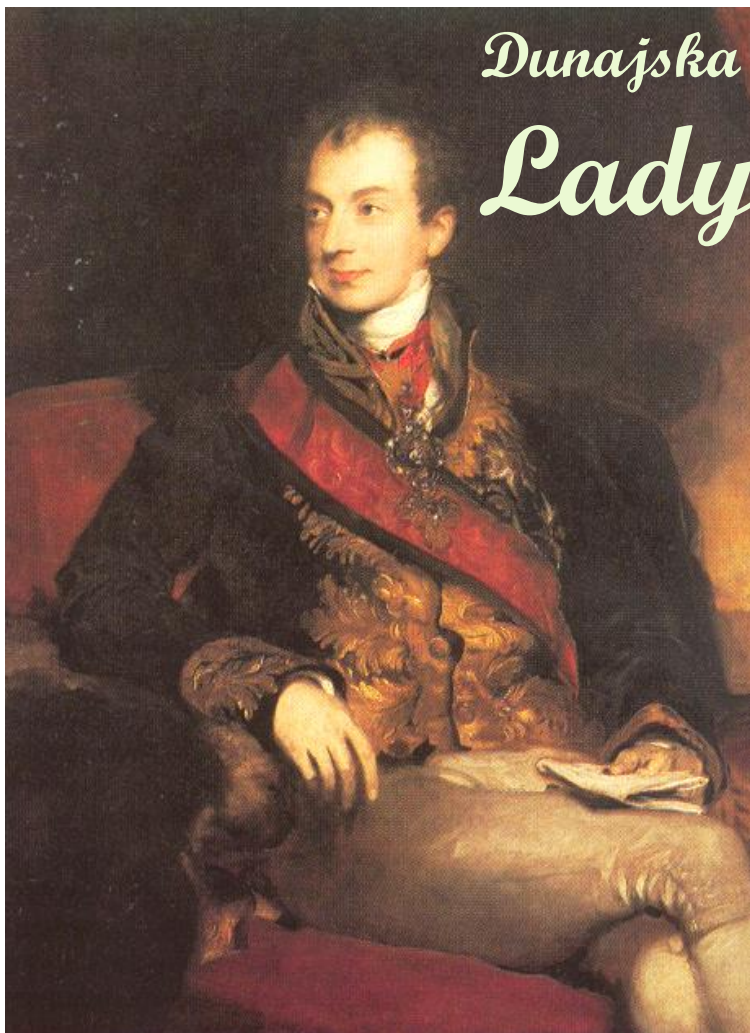
1. Kaj se je zgodilo z Napoleonovo Evropo

- Po zmagi nad Napoleonom obnovijo Evropo.
- **Države zmagovalke** so se sestale na kongresu na Dunaju: Avstrija, Rusija, Prusija in Velika Britanija (pozneje se pridruži Francija).
- Kongres je trajal je **od septembra 1814 do junija 1815**.
- Vodilna osebnost na kongresu je bil knez **Metternich** (avstrijski zunanji minister – kancler).
- Geslo kongresa: „Mir in čim manj sprememb“.

Knez Metternich – vodilna oseba na kongresu.

Dunajska Lady

Na sliki je vodilni avstrijski politik po zmagi nad Napoleonom.

Bil je voditelj, ki ni zaupal v svobodo govora in izražanja. Uredil je strogo cenzuro.

Pogajal se je za poroko med Napoleonom in Mario Luizo - habsburško princeso.

Rad je imel ženske in slaščice.
Bil je v skrbeh za svojo postavo.
Slaščičarskim mojstrom je dal naročilo,
naj izdelajo tako torto, ki ne redi.
Rezultat je bila **Sachar torta – gotovo
ste jo že jedli.**

- **Namen kongresa:**

- vzpostaviti ravnotežja med evropskimi velesilami
- zagotoviti trajen mir in red v Evropi

- **Sklepi dunajskega kongresa:**

- **ponovna vzpostavitev razmer, kakršne so bile pred francosko revolucijo (temu se reče **restavracija**)**
- **pravica vladarjev do prestola (temu se reče **načelo legitimnosti**)**
- **poostritev policijskih ukrepov in nadzor nad prebivalstvom (temu se reče **cenžura**)**
- **ozemeljske spremembe** (države zmagovalke so povečale svoja ozemlja, **U 88 – preberite si, kako se je zemljevid Evrope po kongresu spremenil**), katera ozemlja dobijo države zmagovalke?

(U 88)

Katera država po dunajskem kongresu izgubi največ ozemlja?

- **Napredni sklepi kongresa:**

- prepoved trgovanja s sužnji
- varstvo belgijske narodne manjšine na Nizozemskem
- enakopravnost Judov

2. Sveta aliansa – evropska zveza?

- Avstrija, Rusija in Prusija so ustanovile **sveto zvezo ali sveto alianso** (na slikah vidite voditelje teh držav).
- Nadzorovala je politično dogajanje v Evropi in izvajala vojaške posege.

ruski car Aleksander I.

avstrijski cesar Franc I.

pruski kralj Friderik
Viljem III.

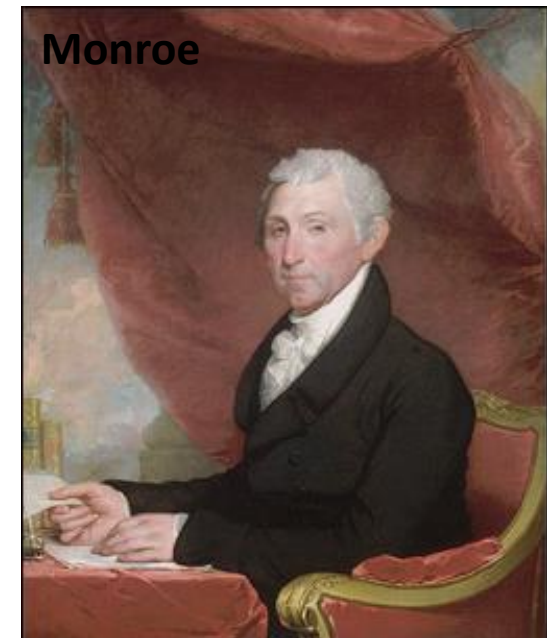
- **Namen svete alianse:**
- braniti politični red, vzpostavljen na dunajskem kongresu
- preprečiti širjenje naprednih idej (**liberalnih idej**)
- nadzor vladarjev nad življenjem ljudi (**cenzena**)

3. Ali je bila sveta aliansa uspešna

- Aliansi ni uspelo zatreti meščanskih liberalnih in nacionalnih gibanj v Evropi.
- Tudi poskusi vmešavanja v dogajanje v Ameriki so propadli.

- Obdobje od dunajskega kongresa do marca 1848, ko so Evropo preplavile revolucije, imenujemo predmarčna doba.
- Ob kritičnih situacijah so se srečevali na kongresih in se dogovarjali o tem, kako preprečiti upore.

Ljubljana v času dunajskega kongresa

Kongres alianse je bil leta 1821 tudi v **Ljubljani**: po njem se danes imenujejo **Kongresni trg, Cesta dveh cesarjev** in gostilna **Ruski car**.

TABELSKA SLIKA – prepišite jo v zvezek.

1. **Dunajski kongres**, ki je trajal skoraj leto dni (september 1814 – junij 1815), je bil pomemben dogodek za ureditev razmer po vojnah z Napoleonom.
2. **Namen** (vzpostaviti ravnotežja med evropskimi velesilami, zagotoviti trajen mir in red v Evropi) in **sklepi** dunajskega kongresa (restavracija, načelo legitimnosti, cenzura, ozemeljske spremembe).
3. Osrednja osebnost kongresa je bil avstrijski zunanji minister knez **Metternich**.
4. Da bi preprečili novo revolucijo v Evropi, so evropski vladarji (Avstrija, Rusija, Prusija) ustanovili **sveto alianso**.
5. Sveta aliansa je nadzorovala politično dogajanje v Evropi nadaljnjih 30 let in **ni bila uspešna**.
6. Razložite neznane pojme: cenzura, načelo legitimnosti, restavracija, kongres, liberalne ideje.